

معاونت پژوهشی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنایع و معادن

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

عنوان:

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی تولید لوله‌های پلی اتیلن کروگیت

کارفرما:

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

مشاور:

جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر

معاونت پژوهشی

تیر ۱۳۸۷

آدرس: تهران - خیابان حافظ - دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی‌تکنیک تهران) - جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی - تلفن: ۰۲۶۸۸۹۲۱۴۳ و ۰۲۶۸۸۰۸۷۵۰ و فکس: ۰۲۶۹۸۴ Email:research@jdamirkabir.ac.ir www.jdamirkabir.ac.ir

خلاصه طرح

نام محصول		
لوله‌های پلی اتیلن کروگیت		
خطوط فاضلاب ، زهکشیها، خطوط جمع آوری آبهای و سیال‌آبهای موارد کاربرد		
٣٠٠٠	(تن)	ظرفیت پیشنهادی طرح
پلی اتیلن سنگین، کربن بلاک		عمده مواد اولیه مصرفی
٣١٩٠	(تن)	میزان مصرف سالیانه مواد اولیه
٣٠٠٠ تن		کمبود محصول (سال ۱۳۹۰)
٣٢ نفر		اشتغال زایی
٤٧٥٧٤٥	ارزی (دلار)	سرمایه‌گذاری ثابت طرح
۱۰۱۲۸	ریالی (میلیون ریال)	
۱۴۶۰۰	مجموع (میلیون ریال)	
ارزی (یورو)		سرمایه در گردش طرح
۱۱۵۲۵	ریالی (میلیون ریال)	
۱۱۵۲۵	مجموع (میلیون ریال)	
۵۰۰۰	(متر مربع)	زمین مورد نیاز
۲۰۰۰	تولیدی (متر مربع)	زیربنا
۵۰۰	انبار (متر مربع)	
۲۰۰	خدماتی (متر مربع)	
۱۲۰۰۰	آب (متر مکعب)	صرف سالیانه آب، برق و گاز
۳۹۶۰	برق (مگا وات ساعت)	
۲۴۰۰۰	گاز (متر مکعب)	
شهرک‌های صنعتی استان‌های لرستان، کرمانشاه، ایلام، بوشهر و کرمان		محلهای پیشنهادی برای احداث واحد صنعتی

فهرست مطالب

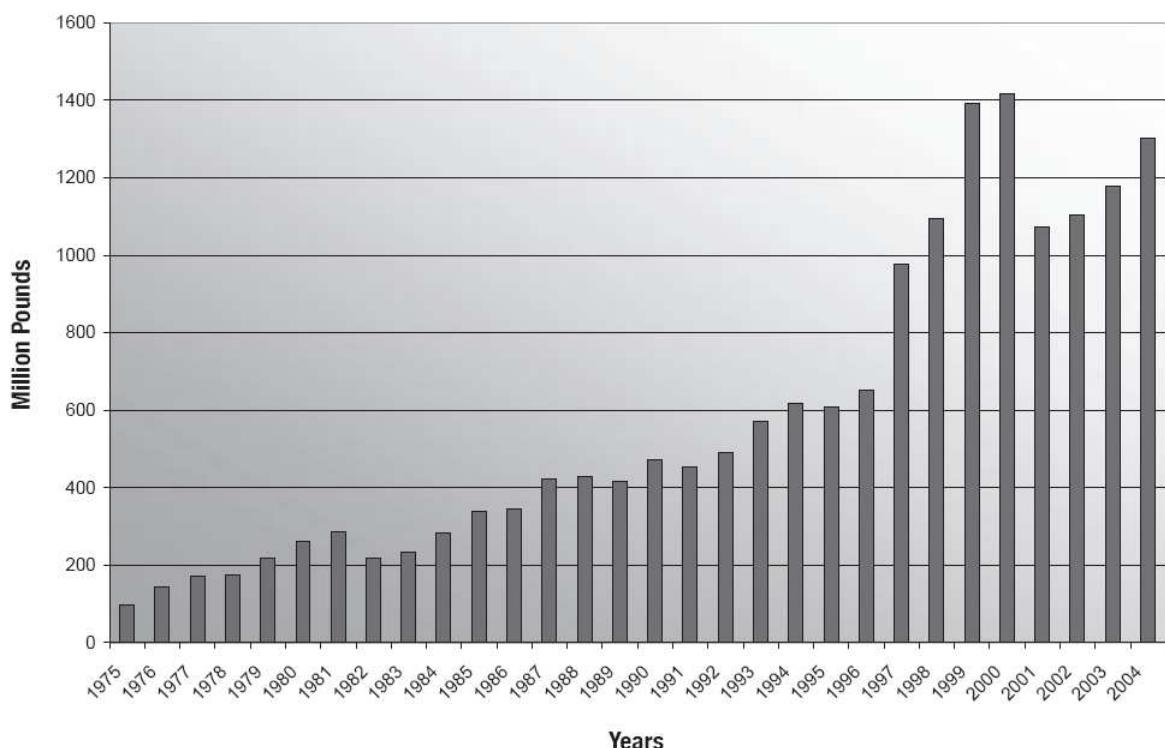
صفحه	عنوان
۵	۱- معرفی محصول
۱۰	۱- نام و کد آیسیک محصول
۱۰	۲- شماره تعریفه گمرکی
۱۱	۳- شرایط واردات
۱۲	۴- بررسی و ارائه استاندارد (ملی یا بین‌المللی)
۱۳	۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول
۱۴	۶- توضیح موارد مصرف و کاربرد
۱۶	۷- بررسی کالاهای جایگزینی و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول
۱۶	۸- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز
۱۷	۹- کشورهای عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول (حتی‌الامکان سهم تولید یا مصرف ذکر شود)
۱۸	۱۰- شرایط صادرات
۱۹	۱- وضعیت عرضه و تقاضا
۱۹	۲- بررسی ظرفیت بهره‌برداری و روند تولید از آغاز برنامه سوم تا کنون و محل واحدها و تعداد آنها و سطح تکنولوژی واحدهای موجود، ظرفیت اسمی، ظرفیت عملی، علل عدم بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌ها، نام کشورها و شرکت‌های سازنده ماشین‌آلات مورد استفاده در تولید محصول
۲۰	۳- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه در دست اجرا (از نظر تعداد، ظرفیت، محل اجراء، میزان پیشرفت فیزیکی و سطح تکنولوژی آنها و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده اعم از ارزی و ریالی و مابقی مورد نیاز)
۲۰	۴- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ (چقدر از کجا)
۲۲	۵- بررسی روند مصرف از آغاز برنامه
۲۳	۶- بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ و امکان توسعه آن (چقدر به کجا صادر شده است)
۲۵	۷- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه چهارم

۱۳۸۷ تیر	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

صفحه	عنوان
۳۶	۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش‌های تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه آن با دیگر کشورها.....
۲۹	۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی‌های مرسوم (به شکل اجمالی) در فرآیند تولید محصول.....
۳۰	۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی شامل برآورد حجم سرمایه‌گذاری ثابت به تفکیک ریالی و ارزی (با استفاده از اطلاعات واحدهای موجود، در دست اجراء، UNIDO و اینترنت و بانک‌های اطلاعاتی جهانی، شرکت‌های فروشنده تکنولوژی و تجهیزات و.....)
۴۴	۶- میزان مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه و محل تأمین آن از خارج یا داخل کشور قیمت ارزی و ریالی آن و بررسی تحولات اساسی در روند تأمین اقلام عمده مورد نیاز در گذشته و آینده.....
۴۵	۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح.....
۴۶	۸- وضعیت تأمین نیروی انسانی و تعداد اشتغال.....
۴۷	۹- بررسی و تعیین میزان تأمین آب، برق، سوخت، امکانات مخابراتی و ارتباطی (راه - راه‌آهن - فرودگاه - بندر ...) و چگونگی امکان تأمین آنها در منطقه مناسب برای اجرای طرح.....
۴۸	۱۰- وضعیت حمایت‌های اقتصادی و بازرگانی.....
۴۸	- حمایت تعریفه گمرکی (محصولات و ماشین‌آلات) و مقایسه با تعریفه‌های جهانی.....
۴۸	- حمایت‌های مالی (واحدهای موجود و طرح‌ها)، بانک‌ها - شرکت‌های سرمایه‌گذار.....
۵۰	۱۱- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع‌بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای جدید.....
۵۱	۱۲- منابع و مأخذ.....

۱- معرفی محصول

لوله‌های پلی‌اتیلن برای اولین بار در سال ۱۹۳۳ ساخته شدند. تا قبل از آن عمدۀ مصرف پلی‌اتیلن در تولید قطعات الکتریکی بود. با تولید لوله‌های پلی‌اتیلن میزان مصرف این پلیمر در دنیا به سرعت افزایش یافت. در سال ۱۹۵۰ اولین لوله‌های پلی‌اتیلنی جهت مصرف در خطوط انتقال نفت تولید و به کار گرفته شد. مزایای این لوله‌ها از جمله سبکی، نصب آسان و سریع همراه با قیمت مناسب سبب شد لوله‌های پلی‌اتیلنی به سرعت در خطوط انتقال گاز نیز به کار گرفته شوند و به دنبال آن به عنوان جایگزینی جدی برای خطوط انتقال آب مطرح شدند. هم اکنون حدود ۵۰ سال از مصرف این لوله‌ها برای خطوط انتقال آب می‌گذرد و استانداردهای مختلفی از جمله AWWA, NFS و ASTM برای انواع مختلف لوله تدوین شده‌اند.

شکل (۱): رشد مصرف لوله‌های HDPE در امریکای شمالی

بیشتر لوله‌های پلی‌اتیلنی از پلی‌اتیلن با دانسیته بالا یا HDPE ساخته می‌شوند. مزایای ویژه لوله‌های پلی‌اتیلنی شامل موارد ذیل می‌باشد:

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۵)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

- وزن سبک: وزن پایین لوله‌های پلی اتیلنی سبب شده حمل و نقل و انتقال آن به راحتی انجام شود.
- طول عمر بالا: هم اکنون انواع مختلف پلی اتیلن ساخته شده اند که لوله‌های ساخته شده از آنها بین ۵۰ تا ۱۰۰ سال طول عمر مفید دارند.
- قیمت پایین: قیمت این محصول با توجه به طول عمر آن بسیار مناسب و با صرفه اقتصادی است.
- نصب و اتصال آسان: اتصال لوله‌های پلی اتیلنی به یکدیگر معمولاً تحت حرارت انجام شده و هیچ گونه درزی روی لوله باقی نمی‌ماند.
- مقاومت شیمیایی بالا و خوردگی پایین: این لوله‌ها در برابر بسیاری حلالها و مواد شیمیایی مقاومت بالایی دارند و خورده نمی‌شوند.
- انعطاف پذیری: لوله‌های HDPE می‌توانند روی دایره‌ای به شعاع حدود ۳۰ برابر ضخامت لوله انحنا داده شوند. این مساله می‌تواند سبب کاهش بسیاری اتصالات مورد استفاده در خطوط لوله گردد.
- مقاومت در برابر فشار: این لوله‌ها تحت فشار جریان مقاوم بوده و خواص خود را حفظ می‌کند
- از دیگر موارد می‌توان به مقاومت حرارتی خوب، مقاومت در برابر ارتعاشات و هزینه نگهداری پایین اشاره نمود.

شکل (۲): انعطاف پذیری لوله‌های HDPE در حین نصب

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۶)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

لوله‌های پلی اتیلنی کروگیت، دسته‌ای از لوله‌های پلی اتیلنی هستند که سطح آنها صاف نبوده بلکه به شکل موجدار یا حلقه حلقه می‌باشد. لوله‌های کروگیت برای اولین بار در سال ۱۹۶۷ ساخته شدند. شکل ظاهری این لوله سبب می‌شود مقاومت آنها در برابر نیروهای بیرونی و فشارهای مکانیکی بسیار بالا باشد. این لوله‌ها عموماً برای جریانهای بدون فشار مانند خطوط فاضلاب، زهکشیها، خطوط جمع آوری آبهای ... مورد استفاده قرار می‌گیرند.

شکل (۳): نمای لوله پلی اتیلن کروگیت

- بر اساس استاندارد AASHTO M294 لوله‌های پلی اتیلن کروگیت به سه دسته تقسیم می‌شوند:
۱. نوع C : این لوله‌ها عموماً یک لایه بوده و سطح مقطع دایره‌ای شکل دارند و سطح داخلی و خارجی لوله به صورت حلقه حلقه می‌باشد. شکل این نوع لوله در شکل ... نشان داده شده است.
این نوع در قطرهای ۳ تا ۲۴ اینچ موجود است.
  ۲. نوع S : این لوله‌ها دو جداره بوده و سطح مقطع آن دایره‌ای شکل است. سطح داخلی لوه صاف و مسطح بوده و سطح خارج آن موج دار یا حلقه حلقه است. شکل این نوع لوله در شکل ... نشان داده شده است.
  ۳. نوع D : این نوع لوله به صورت دو لایه مجزاست که به هم متصل شده‌اند. سطح داخلی این لوله صاف بوده و سطح بیرونی حلقه‌ای یا مارپیچ است.

شکل (۴): لوله کروگیت نوع C با سطح داخلی و بیرونی موج دار

شکل (۵): لوله HDPE نوع S با سطح بیرونی موج دار و سطح داخلی صاف

اکثر کابرد این لوله‌ها برای جریانهای بدون فشار است. اتصال لوله‌ها توسط بسته‌های جفت کننده با واشر یا بدون واشر صورت می‌گیرد.

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۸)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

شکل (۶): اتصال لوله‌های کروگیت موجود با استفاده از واشر جهت مصارف فاضلاب

ضخامت لایه بیرونی در انواع دو جداره حدود یک سوم یا نصف ضخامت لوله است. نسبت قطر و وزن واحد طول این لوله‌ها در جدول زیر آورده شده است.

جدول (۱): رابطه قطر و وزن واحد طول لوله‌های پلی اتیلن کروگیت

Diameter in. (mm)	Approx. Weight lb/ft (kg/m)
4 (100)	0.44 (0.65)
6 (150)	0.85 (1.26)
8 (200)	1.5 (2.23)
10 (250)	2.1 (3.13)
12 (300)	3.2 (4.76)
15 (375)	4.6 (6.85)
18 (450)	6.4 (9.52)
24 (600)	11.0 (16.37)
30 (750)	15.4 (22.92)
36 (900)	19.8 (29.47)
42 (1050)	26.4 (39.29)
48 (1200)	31.3 (46.58)
54 (1350)	34.6 (51.5)
60 (1500)	45.2 (67.27)

۱- نام و کد آیسیک محصول

متداول‌ترین طبقه‌بندی و دسته‌بندی در فعالیت‌های اقتصادی همان تقسیم‌بندی آیسیک است. تقسیم‌بندی آیسیک طبق تعریف عبارت است از: طبقه‌بندی و دسته‌بندی استاندارد بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی. این دسته‌بندی با توجه به نوع صنعت و محصول تولید شده به هریک کدهایی دو، چهار و هشت رقمی اختصاص داده می‌شود. کدهای آیسیک مرتبط با صنعت تولید لوله‌های پلی اتیلنی در جدول (۲) ارائه شده است.

جدول (۲): کدهای آیسیک مرتبط با صنعت لوله‌های پلی اتیلنی

ردیف	کد آیسیک	نام کالا
۱	۲۵۰۱۲۲۲	لوله و اتصالات پلی اتیلن
۲	۲۵۲۰۱۷۶۱	لوله پلی اتیلن دو جداره
۳	۲۵۲۰۱۷۶۴	لوله و اتصالات پلی اتیلن آب و فاضلاب (کروگیت)
۴	۲۵۲۰۱۷۶۶	لوله خرطومی پلی اتیلن و اتصالات آن

۲- شماره تعرفه گمرکی

در داد و ستدۀای بین‌المللی جهت کدبندی کالا در امر صادرات و واردات و مبادلات تجاری و همچنین تعیین حقوق گمرکی و غیره از دو نوع طبقه‌بندی استفاده می‌شود که عبارت است از طبقه‌بندی و نامگذاری براساس بروکسل و طبقه‌بندی مرکز استاندارد و تجارت بین‌المللی بر همین اساس در مبادلات بازار گانی خارجی ایران طبقه‌بندی بروکسل جهت طبقه‌بندی کالاها استفاده می‌شود که در خصوص لوله‌های پلی‌اتیلن در جدول (۳) ارائه شده است. کل لوله‌های پلی اتیلن طبق یک کد تعرفه شناخته می‌شوند و تعرفه جدایی برای لوله‌های کروگیت یا انواع دیگر وجود ندارد.

جدول (۳): تعریفه‌های گمرکی مربوط به صنعت لوله‌های پلی اتیلن

SUQ	حقوق ورودی	نوع کالا	شماره تعریفه گمرکی	ردیف
		لوله، شلنگ و لوازم و ملحقات آنها(مثلاً اتصالات، زانوبی و ...)	۳۹۱۷	۱
kg	۱۵	... از پلیمرهای اتیلن	۳۹۱۷۲۱۰۰	۲

بر اساس قانون مقررات صادرات و واردات کشور، واردات انواع لوله‌ها تحت تعریفه شماره ۳۹۱۷ صورت می‌پذیرد که به عنوان مثال لوله‌های پلی‌پروپیلن و پلی‌اتیلن با کدهای تعریفه مختلف دسته بندی شده‌اند. لیکن از آنجا که برای لوله‌های پلی‌اتیلن کروگیت تعریفه مشخصی اختصاص داده نشده و واردات آن به صورت تلفیق با سایر لوله‌های پلی‌اتیلن انجام شده است، لذا امکان ارائه آمار واردات لوله مذکور به صورت دقیق وجود ندارد.

۳-۱-۳- شرایط واردات

همانطوریکه بیان شد واردات این محصول طبق تعریفه ۳۹۱۷۲۱۰۰ صورت می‌گیرد که طبق مقررات صادرات و واردات بازرگانی در سالهای اخیر درصد حقوق ورودی آن در سالهای ۸۶ و ۸۷ برابر ۱۵ درصد بوده است.

جدول (۴): تعریفه‌های گمرکی و حقوق ورودی مربوط به صنعت لوله‌های پلی‌اتیلن در سالهای اخیر

SUQ	حقوق ورودی	نوع کالا	شماره تعریفه گمرکی	سال
Kg	۱۵	لوله و اتصالات پلی‌اتیلن	۳۹۱۷۲۱۰۰	۸۶
Kg	۱۵	لوله و اتصالات پلی‌اتیلن	۳۹۱۷۲۱۰۰	۸۷

۴- بررسی و ارائه استاندارد (ملی یا بین‌المللی)

فرایند تولید انواع لوله‌های پلی‌اتیلنی بوسیله اکسترودر صورت می‌گیرد. قالبگیری و فرایند اکستروژن لوله باید براساس مواد پلی‌اتیلنی باشد که استانداردهای تدوین شده در این زمینه را برآورده سازد. از جمله استانداردهایی که بیشتر برای لوله‌های پلی‌اتیلن کروگیت به کار می‌روند می‌توان به: AASHTO M۲۹۴، AASHTO M۲۵۲، ASTM F۴۰۵، ASTM F۶۶۷ تکمیل تر آن در جدول زیر آمده است. مهمترین خواص مورد آزمایش در مورد این لوله‌ها، مقاومت کششی و خمسی، پایداری حرارتی و مقاومت محیطی (ESCR) می‌باشد.

جدول (۵): استانداردهای مرتبط با لوله‌های پلی‌اتیلن کروگیت

ردیف	شماره استاندارد	عنوان استاندارد	مرجع
۱	CAN/CSA B182.6	Profile Polyethylene Sewer Pipe and Fittings	CAN/CSA
۲	ASTM F405	Corrugated Polyethylene (PE) Tubing and Fittings	ASTM
۳	ASTM F667	Large Diameter Corrugated Polyethylene Tubing and Fittings	ASTM
۴	ASTM F894	Polyethylene (PE) Large Diameter Profile Wall Sewer and Drain Pipe.	ASTM
۵	ASTM D3350	Specification for Polyethylene Plastic Pipe and Fittings Materials	ASTM
۶	ASTM D4976	Specification for Polyethylene Plastics Moulding and Extrusion Materials	ASTM
۷	AASHTO M252	Corrugated Polyethylene Drainage Tubing	AASHTO
۸	AASHTO M294	Corrugated Polyethylene Plastic Pipe	AASHTO
۹	۶۵۸۷	لوله و اتصالات پلی‌اتیلن موجدار با دیواره داخلی صاف - ویرثگیها	استاندارد ملی
۱۰	۹۱۱۶	پلاستیک‌ها - لوله و اتصالات پلی‌اتیلن دو جداره با دیواره ساختمند مورد استفاده در شبکه‌های ثقلی جمع آوری و انتقال فاضلاب ، زهکشی مدفون شده در زیر خاک	استاندارد ملی

به عنوان مثال، مشخصات فنی یک نمونه لوله پلی اتیلن کروگیت نوع S با قطر ۱۵ اینچ بر اساس استانداردهای AASHTO M۲۹۴ و ASTM D ۳۳۵۰ آورده شده است.

جدول (۶): مشخصات فنی لوله پلی اتیلن کروگیت نوع S با قطر داخلی ۱۵ اینچ

TEST METHOD - DESCRIPTION	Specification		Specification Limits	Test Results
	ASTM D 3350	AASHTO M 294		
ASTM D 1505 – Resin Density	X		0.940 $\leq$ <u> </u> $\leq$ 0.955 g/cm ³	0.953
		X	0.948 $\leq$ <u> </u> $\leq$ 0.955 g/cm ³	
ASTM D 1238 – Resin Melt Index	X	X [*]	0.15 [*] $\leq$ <u> </u> < 0.4	0.107
ASTM D 790 – Resin Flexural Modulus	X	X [*]	110000 $\leq$ <u> </u> < 160000 [*] psi	149,619
ASTM D 638 – Resin Tensile Strength at Yield	X	X [*]	3000 $\leq$ <u> </u> < 3500 [*] psi	4112
ASTM F 2136 – Resin ESCR (via NCLS)	X	X	24 hrs $\leq$ <u> </u>	39
ASTM D 3350 – Resin Thermal Stability	X	X	220°C $\leq$ <u> </u>	240
ASTM D 1603 – Pipe Carbon Black			2% $\leq$ <u> </u>	2.64
		X	2 $\leq$ <u> </u> $\leq$ 5%	
AASHTO M 294 – Workmanship		X	No visible defects	pass
ASTM D 2122 – Pipe Inside Diameter		X	13.8 $\leq$ <u> </u> $\leq$ 15.4 in	14.9
ASTM D 2122 – Pipe Wall Thickness		X	0.040 in $\leq$ <u> </u>	0.063
AASHTO M 294 – Pipe Length		X	99% selling length $\leq$ <u> </u>	pass
ASTM D 2412 – Pipe Stiffness @ 5%		X	$\geq$ 42 psi @ 0° / 45° / 90°	51 / 49 / 47
AASHTO M 294 – Pipe Flattening		X	no buckling, etc $\geq$ 20%	pass
AASHTO M 294 – Pipe ESCR		X	no cracks	pass
ASTM D 2444 – Pipe Brittleness		X	no cracks	pass
AASHTO M 294 – Pipe “soil-tight” Joint Integrity		X	$\leq$ 5mm separation @ 20%	pass
AASHTO M 294 – Pipe Perforations		X	Nonperf; Type 1; Type 2	n/a
AASHTO M 294 – Marking		X	full markings @ $\leq$ 11.5 ft	pass

۱-۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول

قیمت جهانی این محصول بسیار تابع قیمت پلی اتیلن می باشد. قیمت فعلی این لوله ها، بسته به قطر در حدود ۳,۲ - ۲,۵ دلار به ازای هر کیلوگرم می باشد. البته قیمت این محصول عموما بر حسب متر بیان می گردد. مثلا برای قطرهای کوچک مانند ۴ اینچ، قیمت هر متر لوله حدود ۱,۶ دلار و برای قطر ۶۰ اینچ حدود ۲۲۰ دلار می باشد. قیمت داخلی نیز با قیمت جهانی تفاوت اندکی دارد و تقریبا در حدود قیمت جهانی است. با آزاد سازی قیمت محصولات پتروشیمی، قیمت این نوع محصولات افزایش

یافته است. قیمت وزنی لوله‌های کروگیت داخلی حدود ۲۵۰۰۰-۲۲۰۰ ریال در هر کیلوگرم می‌باشد. عموماً لوله‌های با قطر بالاتر، دارای قیمت بالاتری هستند.

۶- توضیح موارد مصرف و کاربرد

لوله‌های کروگیت عموماً در جریانهای بدون فشار مورد استفاده قرار می‌گیرند. این کاربردها شامل موارد ذیل می‌باشد.

- خطوط انتقال فاضلاب: بیشترین مصرف لوله‌های پلی‌اتیلن کروگیت در خطوط فاضلاب می‌باشد.
- زهکشی‌ها،
- جمع آوری آبهای روی سطح و زیر سطح زمین،
- هدایت و جمع آوری سیلابها
- سیستمهای شناور مانند اسکله‌ها و ...

شكلهای زیر کاربردهای مختلف لوله‌های کروگیت را نشان می‌دهد. برای هر کاربرد طراحی لوله، قطر، نحوه اتصال و مقاومتها مکانیکی آن متفاوت است.

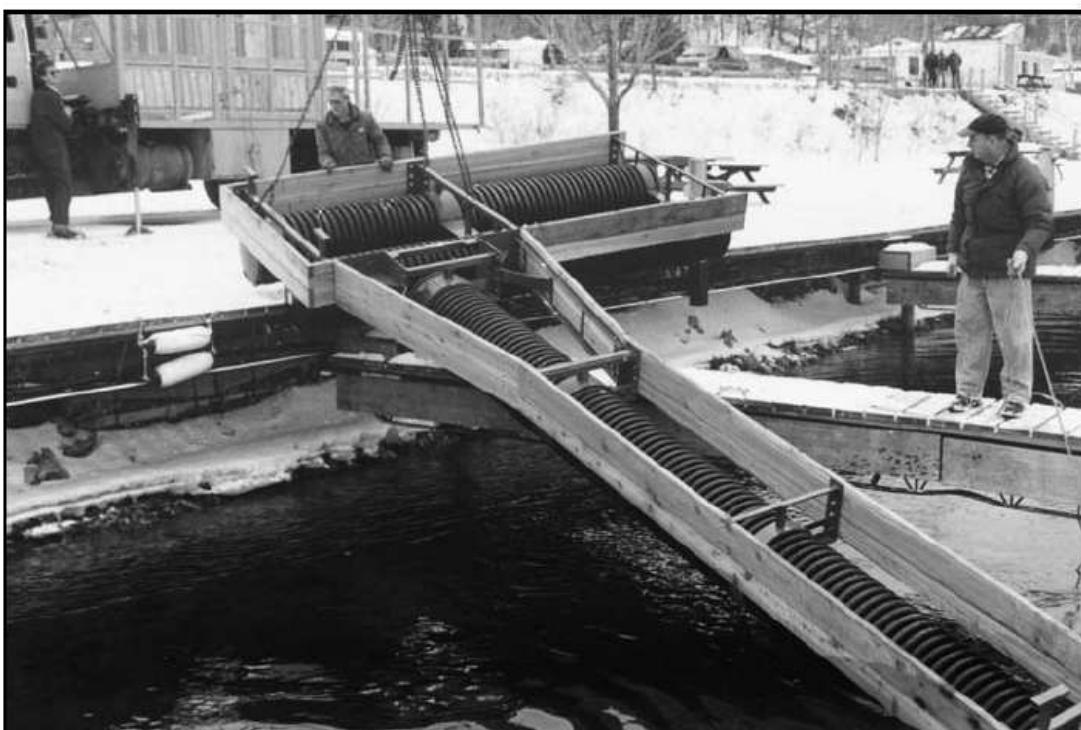

شكل (۷) : کاربرد لوله‌های پلی‌اتیلن کروگیت جهت هدایت آبهای زیر اتوبانها با زبانه‌ای کشیده در انتهای

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۴)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

شکل (۸) : کاربرد لوله‌های پلی‌اتیلن کروگیت در جمع آوری سیلاب

شکل (۹) : کاربرد لوله‌های پلی‌اتیلن کروگیت در اسکله‌های شناور

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۵)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۷- بررسی کالاهای جایگزینی و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول

عموم لوله‌های استفاده شده در صنایع مختلف شامل انواع فلزی، بتنی و پلاستیکی می‌باشند. از جمله مزایای لوله‌های پلاستیکی نسبت به لوله‌های فلزی می‌توان موارد ذیل را برشمرد:

- مقاومت در برابر آب و فاضلاب : لوله‌های پلاستیکی مانند فلزات مشکل خوردگی ندارند.
- وزن مخصوص پایین تر: این مساله سبب می‌شود لوله‌های تولیدی وزن کمتری در هر متر طول داشته باشد و حمل و نقل آنها ساده تر باشد.
- ضریب اصطکاک کمی دارند بنابراین جریان مایع بهتر عبور می‌کند .
- مقاومت سایشی خوبی دارند.
- نصب آنها خیلی ساده‌تر و کم هزینه تر می‌باشد.
- در فرایند تولید نسبت به فلزات، انرژی کمتری لازم دارند.
- درون این لوله‌ها رسوب نمی‌گیرد.
- در برابر اسیدها و بازها مقاومند.
- در برابر گازها غیرقابل نفوذند.
- دارای کیفیت مطلوب با طول عمر مناسبند.

تمام این موارد مزیتهای لوله‌های پلی اتیلنی نسبت به نوع فلزی و بتنی را نشان می‌دهد. با در نظر گرفتن مزایای فوق استفاده از لوله‌های پلی اتیلنی بسیار مقرر به صرفه تر می‌باشد.

۸- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز

لوله‌های پلی اتیلن کروگیت عمدهاً در انتقال آب و فاضلابهای بدون فشار مانند مصارف آبیاری کشاورزی، انتقال فاضلاب و ... استفاده می‌شود. استفاده از لوله‌های پلی اتیلنی با توجه به هزینه کمتر آن نسبت به لوله‌های فلزی، زیبایی و شکیل تر بودن آن، سبکی و نصب راحت آن و ... باعث می‌شود که این محصول نقش مهم استراتژیکی در دنیای امروز داشته باشد.

استفاده از این لوله‌ها با توجه به قابلیت بازیافت مجدد آن باعث می‌شود که وابستگی به فلزات کمتر شده و قدرت مانور بهتری در طراحی آن وجود داشته باشد.

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۶)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۹- کشورهای عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول (حتی‌الامکان سهم تولید یا مصرف

(ذکر شود)

با توجه با اینکه آمار دقیقی از تولید و مصرف لوله‌های پلی‌اتیلن کروگیت در دنیا موجود نیست، می‌توان میزان تولید و مصرف این لوله‌ها را بر حسب درصد تولید و مصرف کل لوله‌های پلی‌اتیلن در دنیا بیان کرد. هم‌اکنون در کل دنیا حدود ۴ میلیون تن انواع لوله و اتصالات پلی‌اتیلن تولید و مصرف می‌گردد. در کشور ما حدود ۱٪ کل تولید و مصرف لوله‌های پلی‌اتیلن مربوط به لوله‌های پلی‌اتیلن کروگیت است.

جدول (۷): کشورهای عمدۀ تولید کننده لوله‌های پلی‌اتیلن

ردیف	نام کشور	نوع تولیدات	سهم جهانی تولید (درصد)
۱	امریکای شمالی	انواع لوله‌های پلی‌اتیلنی	۳۲
۲	ژاپن و کره	انواع لوله‌های پلی‌اتیلنی	۲۸
۳	اروپای غربی	انواع لوله‌های پلی‌اتیلنی	۲۰
۴	خاور میانه	انواع لوله‌های پلی‌اتیلنی	۷

جدول (۸): کشورهای عمدۀ مصرف کننده لوله‌های پلی‌اتیلن

ردیف	نام کشور	عنوان محصول	سهم جهانی مصرف (درصد)
۱	امریکای شمالی	انواع لوله‌های پلی‌اتیلنی	۳۰
۲	ژاپن و کره	انواع لوله‌های پلی‌اتیلنی	۳۴
۳	اروپای غربی	انواع لوله‌های پلی‌اتیلنی	۲۱
۴	خاور میانه	انواع لوله‌های پلی‌اتیلنی	۳

– شرکت‌های داخلی عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول

جدول (۹): برخی تولیدکنندگان عمدۀ لوله پلی اتیلن کروگیت در ایران

ردیف	نام کارخانه	نوع تولیدات	محل کارخانه
۱	جهاد زمزم	لوله پلی اتیلن کروگیت	مشهد- زنجان- کردستان - اهواز - ایرانشهر
۲	جوی گستر نفت- شرکت	لوله پلی اتیلن کروگیت	اردستان
۳	مهرصنعت دماوند	لوله پلی اتیلن کروگیت	دماوند
۴	گازلوله	لوله پلی اتیلن کروگیت	ساوه

جدول (۱۰): برخی مصرف‌کنندگان عمدۀ لوله‌های پلی اتیلن کروگیت در ایران

ردیف	مصرف‌کنندگان عمدۀ لوله‌های پلی اتیلن کروگیت
۱	شهرداری شهرها
۲	سازمان آب و فاضلاب
۳	وزارت جهاد کشاورزی

۱-۱۰- شرایط صادرات

الصادرات انواع لوله‌های پلی اتیلنی ممنوعیت نداشته و با توجه به ارزش افزوده آن می‌تواند تحت حمایت دولتی قرار گیرد. با توجه به سبکی محصول، حمل و نقل آن به مسافتهای طولانی ممکن است صرفه اقتصادی نداشته باشد. ولی کشورهای همسایه مانند عراق، افغانستان و ... بازارهای مصرف بسیار مناسبی برای این کالا هستند.

۲- وضعیت عرضه و تقاضا

۱-۲- بررسی ظرفیت بهره‌برداری و روند تولید از آغاز برنامه سوم تا کنون و محل واحدها و تعداد آنها و سطح تکنولوژی واحدهای موجود، ظرفیت اسمی، ظرفیت عملی، علل عدم بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌ها، نام کشورها و شرکت‌های سازنده ماشین‌آلات مورد استفاده در تولید محصول آمار و اطلاعات به دست آمده از مرکز آمار وزارت صنایع و معادن در خصوص ظرفیت واحدهای موجود و فعال تولید کننده لوله پلی اتیلن کروگیت به جدول زیر ارائه شده است. البته آمارهای وارد شده بر اساس ظرفیت اسمی می‌باشد. میزان تولید واقعی به دلیل مشکلات در تامین مواد اولیه واحدهای تولیدی باید حدود ۵۰ تا ۷۰ درصد این ظرفیت در نظر گرفته شود.

جدول (۱۱): تعداد کارخانه‌های فعال واقع در استان‌ها به تفکیک و ظرفیت کل تولید لوله پلی اتیلن کروگیت در ایران

ردیف	نام استان	تعداد کارخانه	ظرفیت
۱	تهران	۱	۱۱۵
۲	اصفهان	۱	۲۵۰۰
۳	کرمانشاه	۱	۱۱۰۰
۴	مرکزی	۱	۴۷۰۰
جمع			۸۴۱۵

جدول (۱۲): آمار تولید لوله‌های پلی اتیلن در سال‌های اخیر

سال	سال	سال	سال	سال	سال	واحد سنجش	نام کالا
۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	میزان تولید داخلی		
۸۴۱۵	۱۱۰۰	---	---	---		تن	لوله پلی اتیلن کروگیت
۱۰۷۳۱۲۷	۷۴۲۶۴۳	۶۱۶۶۴۸	۴۹۷۲۲۹	۳۴۸۶۷۲		تن	لوله و اتصالات پلی اتیلن
۲۹۴۱۳۰	۲۸۲۱۰۵	۲۳۵۳۲۵	۱۵۱۵۸۵	۲۷۵۳۵		تن	لوله پلی اتیلن دو جداره
۸۲۵	---	---	---	---		تن	لوله خرطومی پلی اتیلن و اتصالات آن

صفحه (۱۹)	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
-----------	-------------	--

۲-۲- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه در دست اجرا (از نظر تعداد، ظرفیت، محل اجرا، میزان پیشرفت فیزیکی و سطح تکنولوژی آنها و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده اعم از ارزی و ریالی و مابقی مورد نیاز)

جدول (۱۳): تعداد و ظرفیت طرح‌های با ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی در صنعت لوله پلی اتیلن کروگیت

واحد کالا	ظرفیت تولید	تعداد طرح‌های با درصد پیشرفت فیزیکی ۲۰ درصد	نام کالا
تن	۱۰۲۴۰۰	۲۳	لوله پلی اتیلن کروگیت

جدول (۱۴): تعداد و ظرفیت طرح‌های بالای بین ۲۰ تا ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی در صنعت پلی اتیلن کروگیت

واحد کالا	ظرفیت تولید	تعداد طرح‌های بین ۲۰ تا ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی	نام کالا
تن	۱۰۳۰۰	۵	لوله پلی اتیلن کروگیت

جدول (۱۵): تعداد و ظرفیت طرح‌های بین ۶۰ تا ۱۰۰ درصد پیشرفت فیزیکی در صنعت پلی اتیلن کروگیت

واحد کالا	ظرفیت تولید	تعداد طرح‌های با درصد پیشرفت فیزیکی بین ۶۰ تا ۱۰۰ درصد	نام کالا
تن	---	--	لوله پلی اتیلن کروگیت

۲-۳- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ (چقدر از کجا از آنجا که لوله‌های پلی اتیلن کروگیت تعریفه مجازی ندارند، در این قسمت آمار واردات کل لوله‌های پلی اتیلنی آورده می‌شود).

جدول (۱۶): آمار واردات لوله‌های پلی اتیلن در سال‌های اخیر

سال ۱۳۸۵	سال ۱۳۸۴	سال ۱۳۸۳	سال ۱۳۸۲	سال ۱۳۸۱	عنوان
ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	
۱۷۲۱۲۹۸	۴۷۵	۱۹۷۶۳۳۸	۶۵۳	۱۲۱۵۷۷۳	۵۲۵
ارزش: دلار					وزن: تن
۲۶۴۲۳۴۸					لوله‌های پلی اتیلن
۱۷۸۰					۴۰۱۱۸۲
۱۵۶					

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۰)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

جدول (۱۷): مهم‌ترین کشورهای تأمین کننده لوله‌های پلی اتیلن شرکت‌های داخلی

نام کشور	عنوان محصول	سال ۱۳۸۲			سال ۱۳۸۲			سال ۱۳۸۱		
		درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن
- آلمان	- لوله و شیلنگ‌های سخت و شکننده از پلیمرهای اتیلن (۳۹۱۷۲۱۰۰)	۲,۲	۹۳۱۸۲	۱۱۳۳۴	۱,۹۵	۱۶۷۴۵۰	۳۴۹۱۶	۲,۲	۲۴۰۰۸	۳۴۱۸
ازبکستان	"	---	--	--	--	--	--	۰,۵۷	۱۳۰۷	۹۰۰
اسپانیا	"	۰,۱۷	۳۶۰۵	۸۸۱	۰,۰۳	۷۸۶۸	۵۸۹	۰,۰۲	۲۱۹	۳۰
امارات متحده عربی	"	۲,۳۳	۲۲۱۲۸	۱۲۲۳۶	۰,۲	۲۵۶۹۳	۳۲۷۵	۱۱,۵	۱۲۵۹۹	۱۸۰۰
انگلستان	"	---	--	---	۰,۰۲	۲۳۸۹	۳۲۹	۰,۲	۴۸۵۲	۳۳۳
ایتالیا	"	---	--	۱,۹۸	۱۶۰۱۵۶	۳۵۲۲۳	۶,۳	۴۳۴۲۲	۹۲۲۸	"
ترکیه	"	۲۸,۲	۱۶۰۴۲۵	۱۴۸۰۳۳	۷۰,۲	۹۸۸۵۶۷	۱۲۴۹۶۰۳	۱,۶	۷۹۱۷	۲۴۲۰
سوئد	"	۰,۲۲	۱۵۵۷۹	۱۱۳۰	----	--	--	۰,۰۵	۷۷۸	۸۰
فرانسه	"	۰,۲	۱۳۷۱۹۷	۱۰۰۲	۳,۳	۳۰۰۱۳۳	۵۹۱۲۵	۶,۷	۱۶۹۰۷۳	۱۰۴۹۵
کانادا	"	۰,۰۳	۱۷۹۱۲	۲۷۷۶	۱,۷	۳۱۲۵۰۵	۳۰۵۱۶	۱۶,۱	۳۴۱۲۲	۲۵۱۶۹
کره جنوبی	"	---	--	--	--	--	--	۵۴,۷	۱۰۲۸۸۵	۸۵۳۰۸
منطقه آزاد قشم	"	۳۷,۱	۴۲۱۶۸۱	۱۹۴۳۱۳	۸,۲	۳۱۲۷۶۷	۱۴۷۵۲۸	---	--	--
کویت	"	۲۴,۳	۲۴۸۱۵۳	۱۲۷۴۹۶	۱۱,۱۴	۳۳۳۳۹۰	۱۹۸۴۴۴	--	--	--
سایر کشورها	"	۴,۷	۹۵۹۱۱	۲۵۷۹۹	۱,۳	۳۱۴۳۰	۲۰۴۵۲	---	--	--

ادامه جدول (۱۷):

نام کشور	عنوان محصول	واردات در سال ۱۳۸۴			واردات در سال ۱۳۸۵		
		درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن
آلمان	- لوله و شیلنگ های سخت و شکننده از پلیمرهای اتیلن (۳۹۱۷۲۱۰۰)	۴,۸	۱۶۲۱۶۵	۲۲۶۳۷	۱۶,۵	۴۰۳۷۹۸	۱۱۱۱۸۵
اسپانیا	"	---	---	---	۰,۲	۴۱۵۷۰	۱۴۵۰
مارات متحده عربی	"	۱,۷	۲۵۶۱۳	۷۹۸۸	۶,۳	۱۱۲۷۰۹	۴۲۵۶۳
انگلستان	"	۱۷,۰۷	۶۰۳۷۱۲	۸۱۰۸۳	۰,۳۴	۱۵۸۶۱	۲۲۹۸
ایتالیا	"	۶,۶	۹۸۱۱۳	۳۱۴۵۴	۲,۹	۱۳۶۳۵۲	۱۹۳۴۱
ترکیه	"	۱۸,۸	۱۵۴۷۸۹	۸۹۱۶۸	۳,۴	۳۴۴۳۷	۲۲۹۳۶
سوئد	"	۰,۴۴	۲۳۸۸۱	۲۰۶۵	۱,۱۲	۳۳۰۳۳	۷۵۵۷
فرانسه	"	---	---	---	۰,۵	۱۳۸۸۱۵	۳۱۸۵
کره جنوبی	"	---	---	---	۰,۱۵	۹۶۷۸	۹۸۰
منطقه آزاد قشم	"	۱۶,۳	۱۸۰۰۱۰	۷۷۳۹۶	۵۵,۹	۷۷۶۸۶۸	۳۷۶۲۱۰
کویت	"	۰,۳۳	۲۵۸۲	۱۵۰۹	---	---	---
ساير کشورها	"	۳۳,۹۶	۴۷۰۴۳۳	۱۶۱۷۰۰	۱۲,۷	۲۷۳۳۱۷	۶۵۲۹۵

وزن: کیلوگرم ارزش: دلار

۴-۲-بررسی روند مصرف از آغاز برنامه

تولید لوله‌های پلی اتیلن کروگیت از سال ۱۳۸۵ به طور جدی آغاز شده است و می‌توان گفت این محصول جزء محصولات مورد مصرف جدید می‌باشد. میزان تولید این محصول در سال ۸۶ به ۸ هزار تن در سال رسیده است و هم اکنون حدود برای ظرفیت بیش از ۱۰۰ هزارتن این محصول مجوز صادر شده است. پیش بینی می‌شود با راه اندازی واحدهای در دست احداث میزان مصرف این ماده به یکباره افزایش یابد.

صفحه (۲۲)	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

ولی با توجه به اینکه مصرف عمدۀ این لوله‌ها در خطوط فاضلاب است، میزان تولید و مصرف آن نسبت به کل لوله‌های پلی‌اتیلنی خیلی پایین می‌باشد.

۲-۵- بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ و امکان توسعه آن (قدرت به کجا صادر شده است).

با توجه به اینکه لوله‌های پلی‌اتیلن کروگیت کد تعریفه مجزایی ندارند، در این قسمت آمار کل صادرات انواع لوله‌های پلی‌اتیلنی آورده می‌شود.

جدول (۱۸): آمار صادرات لوله‌های پلی‌اتیلنی در سال‌های اخیر

سال ۱۳۸۵		سال ۱۳۸۴		سال ۱۳۸۳		سال ۱۳۸۲		سال ۱۳۸۱		عنوان
ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	
۱۵۵۵۶۰۲۱	۶۲۸۶	۶۳۷۲۷۶۶	۳۷۴۸	۹۲۵۸۲۳	۸۶۰	۸۷۱۷۹۶	۷۴۴	۳۴۶۸۷۰	۳۳۷	لوله‌های پلی‌اتیلنی
وزن: تن										ارزش: دلار

جدول (۱۹): مهم‌ترین کشورهای مقصد صادرات لوله‌های پلی‌اتیلنی

الصادرات سال ۱۳۸۳			الصادرات در سال ۱۳۸۲			الصادرات در سال ۱۳۸۱			عنوان محصول	نام کشور
درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن		
۱۵,۸۸	۱۶۶۲۲۱	۱۳۶۵۹۱	۱,۰۱	۸۶۰۰	۷۵۷۸	۱,۲۴	۳۸۰۲	۴۰۰۰	- لوله و شیلنگ‌های سخت و شکننده از پلیمرهای اتیلن (۳۹۱۷۲۱۰۰)	ارمنستان
---	---	---	۰,۰۰۳	۲۹	۲۳	۰,۸۰	۲۹۲۷	۲۵۹۷	"	ازبکستان
۱۶,۸۱	۱۶۱۶۱۲	۱۴۴۶۰۸	۵۱,۲	۴۴۲۲۲۱	۳۸۱۴۶۱	۲۴,۲۲	۷۰۲۹۵	۷۸۰۱۷	"	افغانستان
---	---	---	۰,۰۰۹	۸۳	۷۴	۰,۲۱	۷۸۲	۷۰۰	"	امارات متحده

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی	تیر ۱۳۸۷
مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	صفحه (۲۳)	

											عربی
۱۶,۸۷	۱۶۲۵۶۹	۱۴۵۱۰۹	۹,۳۸	۷۴۱۱۱	۶۹۸۳۳	۱۲,۸۳	۴۵۵۸۳	۴۱۳۳۸	"	تاجیکستان	
۱۲,۳۸	۱۱۸۱۲۲	۱۰۶۵۲۱	۸,۸۲	۶۹۵۸۷	۶۵۶۶۶	۵۰,۲	۱۷۳۵۳۰	۱۶۱۷۰۸	"	ترکمنستان	
۲۹,۲۵	۲۳۴۰۸۲	۲۵۱۵۸۴	۱۹,۰۸	۱۹۰۳۷۱	۱۴۲۰۲۰	۰,۳۲	۷۳۵	۱۰۵۰	"	عراق	
۴,۸۰	۴۷۴۴۷	۴۱۳۰۶	۳,۶۸	۳۱۷۹۳	۲۷۴۴۵	۱۰,۱۳	۳۶۱۷۸	۳۲۶۲۰	"	قزاقستان	
۴	۳۵۷۷۰	۳۴۲۸۱	۶,۹	۵۵۰۰۱	۴۹۹۰۰	۵,۱	۱۳۰۳۸	۱۴۹۷۰	"	سایر کشورها	

وزن: کیلوگرم ارزش: دلار

ادامه جدول (۱۹):

درصد از کل	صادرات در سال ۱۳۸۵		صادرات در سال ۱۳۸۴		عنوان محصول	نام کشور	
	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن		
۱,۸۷	۲۹۳۷۵۱	۱۱۷۵۰۲	۱,۷	۱۵۴۸۹۳	۶۳۱۹۳	- لوله و شیلنگ‌های سخت و شکننده از پلیمرهای اتیلن (۳۹۱۷۲۱۰۰)	ارمنستان
۰,۳	۴۳۲۰۰	۱۷۲۸۰	--	---	---	"	اریتره
۰,۴	۴۴۲۰۰	۲۶۶۲۰	۰,۱۱	۱۱۲۳۷	۴۴۹۵	"	ازبکستان
۱۰,۳	۱۵۷۳۱۳۶	۶۴۹۰۸۵	۱۴,۳۶	۱۰۴۴۸۱۲	۵۳۸۵۶۰	"	افغانستان
۰,۴	۶۷۵۶۲	۲۷۰۲۵	---	---	---	"	امارات متحده عربی
۱,۱	۱۷۰۶۵۰	۶۷۷۰۰	۱,۷۰	۶۶۲۳۳	۶۳۸۲۹	"	ایرلند
۰,۱	۱۲۱۱۸	۴۸۴۷	---	---	---	"	بحرين
۲,۵	۴۰۶۵۸۶	۱۶۲۶۱۸	۷,۶۷	۶۲۴۹۴۵	۲۸۷۴۹۹	"	تاجیکستان
۵,۵	۸۵۴۶۰۵	۳۴۸۴۹۴	۷,۰۴	۶۵۱۴۸۲	۲۶۳۸۸۴	"	ترکمنستان
۱,۲	۱۸۴۶۳۶	۷۳۸۸۰	۰,۲۹	۱۲۱۴۲	۱۰۸۸۰	"	ترکیه
۷۴,۹	۱۱۷۰۳۸۱۱	۴۷۱۰۸۱۹	۶۴,۸۵	۳۶۳۸۸۲۶	۲۴۳۰۷۳۳	"	عراق

۱۳۸۷ تیر	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۴)	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

۰,۳	۴۹۵۵۰	۱۹۸۲۰	---	---	---	"	فدراسیون روسیه
۰,۵۵	۹۵۰۷۴	۳۴۴۷۳	---	---	---	"	قراقستان
۰,۳	۳۹۱۴۸	۱۸۶۴۴	۰,۳۳	۱۳۲۹۶	۱۲۴۵۰	"	گرجستان
۰,۱	۱۷۹۹۴	۷۲۰۰	---	---	---	"	ونزوئلا
--	--	--	۱,۹۵	۱۵۴۹۰	۷۲۴۷۷	"	سایر کشورها

۶-۲- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه چهارم

با توجه به آمارهای موجود در زمینه تولید داخلی به نظر می‌رسد میزان تولید داخلی لوله‌های پلی‌اتیلن کروگیت حدود ۶ هزار تن در سال باشد. با توجه به نوبتاً بودن این محصول پیش‌بینی می‌شود میزان مصرف این نوع لوله‌ها در سالهای آتی حداقل ۳۰ درصد افزایش داشته باشد. بنابراین طی ۴ سال آینده میزان مصرف این نوع لوله‌ها حداقل دو برابر خواهد بود. بنابر این میزان نیاز کشور در سال ۱۳۹۰، حدود ۱۲ هزار تن می‌باشد.

با توجه به طرحهای در دست اجرا در این زمینه و پیش‌بینی راه اندازی ۳۰ درصد طرحهای در دست اجرایی که بین ۲۰ تا ۶۰ درصد پیشرفت کار دارند و راه اندازی ۶۰ درصد واحدهایی که بیش از ۶۰ درصد پیشرفت کار دارند، میزان تولید واقعی این لوله‌ها در سال ۱۳۹۰ به ۹۰۰۰ تن خواهد رسید. لذا میزان نیاز در سال ۱۳۹۰ به حدود ۳۰۰۰ تن خواهد بود.

۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش‌های تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه آن با دیگر کشورها

تولید لوله‌های پلی اتیلن کروگیت از طریق سیستم اکستروژن انجام پذیرفته و در حقیقت دستگاه اکسترودر با مشخصات متنوع آن برای احداث خط مورد توجه و دقت قرار می‌گیرد. ساخت این دستگاه‌ها تا چندی پیش در داخل کشور محدود نبود و احداث کنندگان واحد مجبور به خرید آن از خارج کشور می‌شدند. لیکن امروزه در داخل کشور نیز خطوط لوله‌های پلی اتیلن کروگیت طراحی و ساخته می‌شود. اکسترودرهای تولیدی، تک پیچه یا دو پیچه می‌باشند. نوع تک پیچه بیشترین مصرف را در تولید لوله‌های پلی اتیلن معمولی و کروگیت دارد.

روش متداول تولید لوله‌های پلی اتیلن به چهار قسمت کلی شامل اختلاط، اکستروژن و شکل دهی، سرد کردن و کشش و در نهایت بسته بندی تقسیم می‌گردد. در مرحله اختلاط پلی اتیلن گرانول توزین شده و سپس با کربن بلک یا دوده به نسبت حداقل ۳ درصد وزنی مخلوط شده و به دستگاه اکسترودر منتقل می‌گردد. در اکسترودر تحت اثر دما و فشار، مواد ذوب شده و با یکدیگر مخلوط می‌گردند و توسط حرکت مارپیچ به جلو حرکت داده می‌شودند. عملیات ذوب مواد توسط المنشاهی حرارتی الکتریکی صورت گرفته و سپس تحت فشار به مرحله شکل دهی یا تیوب سایزر می‌رود. در این قسمت علاوه بر لوازم هدایت شونده طبق برنامه ریزی تولید، قالب مخصوص لوله (دای) نصب شده و لوله با قطر مورد نظر تولید می‌گردد.

شکل (۱۰): نمایی از یک مارپیچ معمولی مورد استفاده در اکسترودر

در خطوط لوله‌های کروگیت، پس از دای، قالبهای خارجی بزرگ وجود دارند که لوله را در بر گرفته و تحت اثر وکیوم، به آن شکل موج دار یا کروگیت می‌دهند. اکثر لوله‌های پلی اتیلن کروگیت، دو لایه

۱۳۸۷ تیر	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۶)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

هستند که دارای سطح بیرونی موجدار (کروگیت) و سطح داخلی صاف هستند. در این لوله‌ها از روش کواکستروژن استفاده می‌گردد. به این صورت که لایه بیرونی به روشنی که در بالا گفته شد، تولید می‌گردد. لایه داخلی نیز بوسیله اکسترودر دیگری ساخته می‌شود. پس از اکسترودر، لایه داخلی، درون لایه موج دار قرار گرفته و لوله دو لایه تولید می‌گردد.

شکل (۱۱): دستگاه اکسترودر تولید لوله پلی اتیلن کروگیت

. لوله‌ای که بدین ترتیب بدست می‌آید وارد مرحله سوم یعنی سرد کردن و کشش می‌شود. منظور جلوگیری از شکستگی لوله در مسیر تولید و هدایت به جلو در این قسمت توسط لوله کش به ناحیه خنک کننده برده شده و در آنجا توسط جریان آب خنک می‌شود. پس از انجام عملیات خنک شدن، لوله وارد دستگاه کشش لوله می‌گردد. در انتهای خط لوله به طولهای مورد نظر بریده شده و به مرحله بسته بندی منتقل می‌گردد.

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۷)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

شکل (۱۲): قالب‌های کروگیت و فرایند تولید لوله

نمایی از اکسترودر تولید لوله‌های پلی اتیلن کروگیت، قالب‌های مورد استفاده و فرایند تولید لوله در شکل‌های (۱۱) و (۱۲) نشان داده شده است.

۱۳۸۷ تیر	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۸)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی‌های مرسوم (به شکل اجمالی) در فرآیند

تولید محصول

فرآیند تولید انواع لوله‌های پلی اتیلنی، منحصراً از طریق فرایند اکستروژن صورت می‌گیرد و فرایندهای دیگری جهت تولید این محصولات، به صورت تجاری وجود ندارد. تنها تفاوت موجود بین خطوط تولید مختلف، شامل تفاوت در کیفیت قطعات، دقت‌های دستگاه‌ها، دقت کنترلهای دما و فشار، طراحی مناسب مارپیچ اکسترودر و کالیبراسیون قطر لوله می‌باشد. کالیبراسیون در فرایند تولید لوله اهمیت بسیار زیادی دارد. لوله‌های تولید باید دارای قطر کاملاً یکسان بوده و تلرانس ابعادی بسیار پایینی داشته باشد. دقت پایین در کالیبراسیون سبب ایجاد مشکل در اتصال لوله‌ها شده و محصولات تولیدی را از استاندارد خارج می‌کند.

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۹)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی شامل برآورد حجم سرمایه‌گذاری ثابت به تفکیک ریالی و ارزی (با استفاده از اطلاعات واحدهای موجود، در دست اجراء، UNIDO و اینترنت و بانک‌های اطلاعاتی جهانی، شرکت‌های فروشنده تکنولوژی و تجهیزات و ...)

در این بخش بررسی‌های پارامترهای مهم اقتصادی احداث یک واحد صنعتی تولید لوله‌های پلی اتیلن کروگیت با حداقل ظرفیت اقتصادی نظیر؛ برآورد هزینه‌های ثابت و در گردش مورد نیاز واحد، نقطه سر به سر، سرانه سرمایه‌گذاری و ... انجام می‌گیرد. برای این منظور ابتدا برنامه سالیانه تولید واحد مورد نظر، بر اساس مشخصات فنی ماشین‌آلات خط تولید، برآورد می‌شود که در جدول زیر ارائه شده است. لازم به ذکر است، تولید سالیانه بر اساس تعداد ۳ شیف کاری ۸ ساعته برای ۳۰۰ روز کاری محاسبه گردیده است.

جدول (۲۰): برنامه سالیانه تولید

کل ارزش فروش (میلیون ریال)	قیمت فروش واحد (ریال)	ظرفیت سالیانه	واحد	شرح	نمره
۷۲۰۰۰	۲۴۰۰۰۰۰	۳۰۰۰	تن	لوله پلی اتیلن کروگیت	۱
مجموع (میلیون ریال)					
۷۲۰۰۰					

۱-۵- اطلاعات مربوط به سرمایه ثابت طرح

سرمایه ثابت به آن دسته از دارائی‌ها اطلاق می‌شود که دارای طبیعتی ماندگار داشته که در جریان عملیات واحد تولیدی از آنها استفاده می‌شود. این دارائی‌ها شامل زمین، ساختمان، وسایل نقلیه، ماشین‌آلات تولید، تأسیسات جانبی و ... می‌باشد که در ادامه هریک از آنها برای واحد تولیدی لوله پلی اتیلن کروگیت محاسبه می‌شود.

۱-۵-۱- هزینه‌های زمین و ساختمان سازی

برای محاسبه هزینه‌های تهیه زمین و ساختمان‌های مورد نیاز این واحد، لازم است اندازه بناهای مورد نیاز از قبیل؛ سالن تولید، انبارها، ساختمان‌های اداری، محوطه، پارکینگ و ... برآورد شود. سپس مقدار زمین

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی	تیر ۱۳۸۷
مجربی: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	صفحه (۳۰)	

مورد نیاز برای احداث بناها با در نظر گرفتن توسعه طرح در آینده، محاسبه شود. در جداول زیر مقدار زمین و انواع بناهای مورد نیاز، برآورد و هزینه‌های تهیه آنها محاسبه شده است.

جدول (۲۱): هزینه‌های زمین

ردیف	شرح	ابعاد (متر مربع)	بهای هر متر مربع (ریال)	جمع (میلیون ریال)
۱	زمین سالن‌های تولید و انبار	۲/۰۰۰	۲۲۰/۰۰۰	۴۰
۲	زمین ساختمان‌های اداری، خدماتی و عمومی	۲۰۰		۴۴
۳	زمین محوطه	۱/۵۰۰		۳۳۰
۴	زمین توسعه طرح	۱/۵۰۰		۳۳۰
جمع زمین مورد نیاز (متر مربع)		۵۰۰۰	مجموع (میلیون ریال)	۱۱۴۴

جدول (۲۲): هزینه‌های ساختمان‌سازی

ردیف	شرح	مساحت (مترمربع)	بهای هر متر مربع (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	سوله خط تولید	۱/۵۰۰	۱/۷۵۰/۰۰۰	۲۶۲۵
۲	انبارها	۵۰۰	۱/۲۵۰/۰۰۰	۶۲۵
۳	ساختمان‌های اداری، خدماتی و عمومی	۳۰۰	۲/۵۰۰/۰۰۰	۷۵۰
۴	محوطه‌سازی، خیابان کشی، پارکینگ و فضای سبز	۱/۵۰۰	۱۵۰/۰۰۰	۲۲۵
۵	دیوارکشی	۵۰۰	۳۰۰/۰۰۰	۱۵۰
مجموع (میلیون ریال)		۴۳۷۵		

۲-۵-۱-۲- هزینه ماشین‌آلات و تجهیزات خط تولید

این هزینه‌ها براساس استعلام صورت گرفته از شرکت‌های مهم تولید کننده یا نمایندگی‌های معتبر برآورد می‌گردد. همچنین هزینه‌های جانبی تهیه ماشین‌آلات، شامل؛ هزینه‌های حمل و نقل، نصب و راهاندازی، عوارض گمرکی و ... نیز محاسبه می‌شود. در جدول زیر فهرست ماشین‌آلات تولیدی و تعداد مورد نیاز آن در خط تولید ارائه شده است و براساس قیمت‌های اخذ شده، هزینه‌های اصلی و جانبی تهیه ماشین‌آلات و تجهیزات، محاسبه گردیده است. اجزاء کامل خط تولید مطابق جدول (۲۳-۱) می‌باشد. این تجهیزات شامل دستگاه اکسترودر تک پیچه، خشک کن، تغذیه کننده، سیستم خنک کن، دستگاه کشنده و برش، کالیبراتور و ۸ دست قالبهای لوله در ابعاد مختلف از ۲۰۰ تا ۵۰۰ میلیمتر می‌باشد. قیمت این خط تولید در جدول (۲۳-۲) آورده شده است.

جدول (۲۳-۱): اجزاء کامل خط تولید لوله پلی اتیلن کروگیت

NO.	Descriptions	Quantity
۱	Single screw extruder (Including foundation, dryer, feeding device)	(sets)
۲	Winding formation machine	۱(set)
۳	Water cooling system	۱(set)
۴	Vacuum pump station	۲(sets)
۵	Spray cooling tank	۱(set)
۶	three caterpillars hauling off unit	۱(set)
۷	circulating cutting machine	۱(set)
۸	Converting rack	۱(set)
۹	Electricity control cabinet	۱(set)
۱۰	mould head, formation, body. (۲۰۰ -۵۰۰ mm)	۸ (set)

جدول (۲۳-۲): هزینه ماشین‌آلات خط تولید

هزینه کل (میلیون ریال)	قیمت واحد		تعداد	شرح	ج:
	هزینه به دلار	هزینه به ریال			

۱۳۸۷ تیر	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳۲)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۳۸۹۰	۴۱۳۸۳۰		۱ خط	خط تولید شامل دستگاه اکسترودر، خشک کن، تغذیه کننده، کشنده، دستگاه برش، قالبها مورد نیاز و کالیبراتور	۱
۱۹۴				سایر لوازم و متعلقات خط تولید (۵ درصد کل)	۲
۳۸۸				هزینه حمل و نقل، خرید خارجی، نصب و راهاندازی (۱۰ درصد کل)	۳
۴۴۷۲	مجموع (میلیون ریال)				

۱-۳-۵- هزینه‌های تأسیسات

هر واحد تولیدی، علاوه بر دستگاه‌های اصلی خط تولید، جهت تکمیل یا بهبود فرآیندها، نیاز به تجهیزات و تأسیسات جانبی، نظیر، تأسیسات گرمایش و سرمایش، آب، برق، دیگ بخار، کمپرسور، تأسیسات اطفاء حریق و ... خواهد داشت. انتخاب این موارد با توجه به ویژگی‌های فرآیند و محدودیت‌های منطقه‌ای و زیست‌محیطی انجام می‌گیرد. تأسیسات و تجهیزات مورد نیاز این طرح و هزینه‌های تهیه آن در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۲۴): هزینه‌های تأسیسات

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)
۱	تأسیسات سرمایش و گرمایش	۱۵۰۰
۲	تأسیسات اطفاء حریق	۱۵۰
۳	تأسیسات آب و فاضلاب	۱۵۰
مجموع (میلیون ریال)		۱۸۰۰

۱-۴-۵- هزینه لوازم اداری و خدماتی

واحدهای اداری و خدماتی هر واحد تولید نیاز به لوازم و تجهیزات خاص خود را دارند که برای واحد تولید لوله پلی اتیلن کروگیت در جدول (۲۵) برآورد شده است.

گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	تیر ۱۳۸۷
صفحه (۳۳)	مجربی: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

جدول (۲۵): هزینه لوازم اداری و خدماتی

ردیف	شرح	تعداد	قیمت واحد (ریال)	جمع هزینه (میلیون ریال)
۱	میز و صندلی	۱۰	۱/۵۰۰/۰۰۰	۱۵
۲	دستگاه فتوکپی	۱	۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰
۳	کامپیوتر و لوازم جانبی	۴	۱۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۰
۴	تجهیزات اداری	۴سری	۱/۰۰۰/۰۰۰	۴۰
۵	خودرو سبک	۲	۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰۰
۶	خودرو سنگین	۲	۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۸۰۰
مجموع (میلیون ریال)				۱۱۱۵

۱-۵-۵- هزینه‌های خرید حق انشعباب

هر واحد تولیدی برای شروع فعالیت و ادامه آن، نیاز به آب، برق، گاز، ارتباطات و ... دارد. در جدول زیر، هزینه خرید انشعباب‌های برق، گاز، تلفن براساس ظرفیت مورد نیاز واحد تولید لوله پلی اتیلن کروگیت ارائه شده است.

جدول (۲۶): حق انشعباب

ردیف	شرح	واحد	ظرفیت مورد نیاز	قیمت واحد (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	انشعاب برق	رشته	۸۰۰ آمپر	۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۰۰
۲	انشعاب آب	اینج	۶ اینچ	۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۶۰
۳	انشعاب مخابرات	خط	تلفن	۲/۰۰۰/۰۰۰	۱۰

۳۰	۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۲ اینچ	۱ اینچ	انشاءاب گاز	۴
۵۰۰	مجموع (میلیون ریال)				

۶-۱-۵- هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

هزینه‌های قبل از بهره‌برداری شامل مطالعات اولیه، اخذ مجوزها، هزینه‌های آموزش پرسنل و راهاندازی آزمایشی و... می‌باشد که در جدول زیر، برآورد شده است.

جدول (۲۷): هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

ردیف	عنوان	هزینه (میلیون ریال)
۱	مطالعات اولیه و اخذ مجوزهای لازم	۲۵۰
۲	آموزش پرسنل	۵۰
۳	راهاندازی آزمایشی	۳۰۰
مجموع (میلیون ریال)		۵۰۰

با توجه به جداول (۲۱) الی (۲۷) کلیه هزینه‌های ثابت مورد نیاز برای احداث طرح برآورد گردید که در جدول زیر به‌طور خلاصه کل سرمایه ثابت مورد نیاز طرح ارائه شده است.

جدول (۲۸): جمع‌بندی سرمایه‌گذاری ثابت طرح

ردیف	عنوان هزینه	هزینه (میلیون ریال)	دollar
۱	زمین	۱۱۴۴	
۲	ساختمان‌سازی	۴۳۷۵	
۳	تأسیسات	۱۸۰۰	
۴	لوازم و تجهیزات اداری و خدماتی	۱۱۱۵	

۱۳۸۷ تیر	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳۵)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

	۴۴۷۲	ماشین‌آلات تولیدی	۵
	۵۰۰	حق انشعاب	۶
	۵۰۰	هزینه‌های قبل از بهره‌برداری	۷
	۶۹۴	پیش‌بینی نشده (۵ درصد)	۸
	۱۴۶۰۰	جمع	
	۱۴۶۰۰	مجموع (میلیون ریال)	

۲-۵- هزینه‌های سالیانه

علاوه بر سرمایه‌گذاری مورد نیاز جهت احداث و راه اندازی واحد، یک سری از هزینه‌ها بایستی به صورت سالانه براساس تولید محصول انجام شود. این هزینه‌ها شامل تهیه مواد اولیه، نیروی انسانی، انرژی مصرفی، هزینه استهلاک تجهیزات، ماشین‌آلات و ساختمان‌ها، هزینه تعمیرات و نگهداری، هزینه‌های فروش محصولات، هزینه تسهیلات دریافتی، بیمه و ... می‌باشد. در جداول زیر هزینه‌های سالیانه هریک از این موارد برآورد شده است.

جدول (۲۹): هزینه سالیانه مواد اولیه

ردیف	شرح	واحد	محل تأمین	قیمت واحد	مصرف سالیانه	قیمت کل (میلیون ریال)
۱	پلی اتیلن سنگین (HDPE)	تن	داخل	۱۵	۳۱۰۰	۴۶۵۰۰
۲	کربن بلک	تن	داخل	۱۰	۹۰	۹۰۰
مجموع (میلیون ریال)						۴۷۴۰۰

جدول (۳۰): هزینه سالیانه نیروی انسانی

ردیف	شرح	تعداد	حقوق ماهیانه (ریال)	حقوق و مزایای سالیانه معادل ۱۴ ماه (میلیون ریال)
۱	مدیر ارشد	۱	۸/۰۰۰/۰۰۰	۱۱۲
۲	مدیر واحدها	۳	۶/۰۰۰/۰۰۰	۲۵۲
۳	مدیر فروش	۱	۵/۰۰۰/۰۰۰	۷۰
۴	پرسنل تولیدی (تکنسین)	۸	۳/۵۰۰/۰۰۰	۳۹۲
۵	پرسنل حسابداری	۱	۳/۵۰۰/۰۰۰	۴۲
۶	کارگر ماهر	۳	۳/۰۰۰/۰۰۰	۱۲۶
۷	کارگر ساده و نگهدارنده	۱۰	۲/۵۰۰/۰۰۰	۳۵۰
۸	انباردار	۲	۲/۵۰۰/۰۰۰	۷۰
۹	خدماتی	۳	۲/۵۰۰/۰۰۰	۱۰۵
مجموع (میلیون ریال)				
۱۵۱۹				

جدول (۳۱): مصرف سالیانه آب، برق، سوخت و ارتباطات

ردیف	شرح	واحد	صرف روزانه	قیمت واحد (ریال)	تعداد روز کاری	هزینه سالیانه (میلیون ریال)
۱	برق مصرفی	کیلو وات	۸۸۰	۲۵۰	۳۰۰	۸۰
۲	آب مصرفی	متر مکعب	۴۰	۳۰۰		۴۴
۳	تلفن	-	-	-		۲۰
۴	سوخت	متر مکعب	۸۰	۲۵۰		۶۰

۱۳۸۷ تیر	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳۷)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی

۲۰۴

مجموع (میلیون ریال)

جدول (۳۲): استهلاک سالیانه ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمان‌ها

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)	نرخ استهلاک (%)	هزینه استهلاک (میلیون ریال)
۱	ساختمان‌ها، محوطه و ...	۴۳۷۵	۵	۲۱۸
۲	ماشین‌آلات خط تولید	۴۴۷۲	۱۰	۴۴۷
۳	تأسیسات	۱۸۰۰	۱۰	۱۸۰
۴	لوازم و تجهیزات اداری و خدماتی	۱۱۱۵	۱۵	۱۶۷
مجموع (میلیون ریال)				۱۰۱۲

جدول (۳۳): تعمیرات و نگهداری سالیانه ماشین‌آلات، تجهیزات مورد نیاز

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)	نرخ استهلاک (%)	هزینه استهلاک (میلیون ریال)
۱	ساختمان	۴۳۷۵	۵	۲۱۸
۲	ماشین‌آلات خط تولید	۴۴۷۲	۱۰	۴۴۷
۳	تأسیسات	۱۸۰۰	۷	۱۲۶
۴	لوازم و تجهیزات اداری و خدماتی	۱۱۱۵	۱۰	۱۱۱
مجموع (میلیون ریال)				۹۰۲

جدول (۳۴): هزینه تسهیلات دریافتی

ردیف	شرح	مقدار (میلیون ریال)	نرخ سود (%)	سود سالیانه (میلیون ریال)

۱۰۲۲	۱۰	۱۰۲۲۰	تسهیلات بلند مدت	۱
۶۶۰	۱۲	۵۵۰۰	تسهیلات کوتاه مدت	۲
۱۶۸۲	مجموع			

جدول (۳۵): هزینه‌های سالیانه

ردیف	شرح	هزینه سالیانه	دلار	میلیون ریال
۱	مواد اولیه	۴۷۴۰۰		
۲	نیروی انسانی	۱۵۱۹		
۳	آب، برق، تلفن و سوخت	۲۰۴		
۴	استهلاک ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمانها	۱۰۱۲		
۵	تعمیرات و نگهداری ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمان	۹۰۲		
۶	هزینه تسهیلات دریافتی	۱۶۸۲		
۷	هزینه‌های فروش (۲ درصد کل فروش)	۱۵۰۰		
۸	هزینه بیمه کارخانه (۰/۰ درصد)	۱۱۰۰		
۹	پیش‌بینی شده (۵ درصد)	۲۷۵۰		
جمع				
مجموع (میلیون ریال)				
۵۸۰۶۹				

۳-۵- سرمایه در گرددش مورد نیاز طرح

سرمایه در گرددش به نقدینگی اطلاق می‌شود که برای تهیه مواد و ملزمات مورد نیاز در جریان تولید نظیر مواد اولیه، نیروی انسانی و ... هزینه می‌شود و به‌طور کلی شامل سرمایه‌ای است که باید کلیه هزینه‌های جاری واحد تولیدی را پوشش دهد و لازم است در هر زمان در دسترس باشد. مقدار سرمایه در گرددش بستگی به توان بازرگانی و مدیریتی واحد تولیدی دارد به‌طور مثال اگر امکان دسترسی سریع به مواد

۱۳۸۷ تیر	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳۹)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

اولیه در هر زمان وجود داشته باشد، نیاز کمتری به سرمایه برای تهیه آن است و برعکس در صورت طولانی بودن فرآیند دسترسی به آن، سرمایه در گردش برای خرید افزایش می‌یابد چراکه لازم است مواد مورد نیاز برای زمان بیشتری سفارش داده شود.

به‌طور معمول حداقل سرمایه در گردش مورد نیاز، معادل ۲۰ الی ۲۵ درصد کل هزینه‌های جاری سالیانه واحد تولیدی (معادل هزینه‌های ۲ الی ۳ ماه) است. این مسئله برای مواد اولیه خارجی که ممکن است فرآیند سفارش و خرید آن طولانی باشد دوازده ماه در نظر گرفته می‌شود تا ریسک توقف خط تولید به علت فقدان مواد اولیه کاهش یابد. در جدول زیر سرمایه در گردش مورد نیاز برای انجام مطلوب جریان تولید محصول محاسبه شده است.

جدول (۳۶): برآورد سرمایه در گردش مورد نیاز

ردیف	شرح	مقدار مورد نیاز	ارزش کل	
		ماه	میلیون ریال	دلار
۱	مواد اولیه داخلی	۲	۷۹۰۰	
۲	مواد اولیه خارجی	۱۲	---	
۳	حقوق و مزایای کارکنان	۲	۲۵۳	
۴	آب و برق، تلفن و سوخت	۲	۳۴	
۵	تعمیرات و نگهداری	۲	۱۵۰	
۶	استهلاک	۲	۱۶۹	
۷	تسهیلات دریافتی	۳	۱۶۸۲	
۸	هزینه‌های فروش، بیمه، پیش‌بینی نشده	۳	۱۳۳۷	
جمع			۱۱۵۲۵	
مجموع (میلیون ریال)			۱۱۵۲۵	

۴-۵- کل سرمایه مورد نیاز طرح

کل سرمایه مورد نیاز برای احداث واحد تولید لوله پلی‌اتیلن کروگیت شامل دو جزء سرمایه ثابت (جدول ۳۷) و سرمایه در گردش (جدول ۳۶) است که به‌طور خلاصه در جدول (۲۸) ارائه شده است.

جدول (۳۷): سرمایه‌گذاری کل

ردیف	شرح	ارزش کل (میلیون ریال)
۱	سرمایه ثابت	۱۴۶۰۰
۲	سرمایه در گردش	۱۱۵۲۵
	مجموع (میلیون ریال)	۲۶۱۲۵

– نحوه تأمین سرمایه

برای تأمین سرمایه مورد نیاز طرح، از تسهیلات بلندمدت (۵-۲ ساله) برای تأمین ۷۰ درصد سرمایه ثابت مورد نیاز و از تسهیلات کوتاه مدت (۱۲-۶ ماهه) برای تأمین ۵۰ درصد سرمایه در گردش مورد نیاز استفاده می‌شود.

جدول (۳۸): نحوه تأمین سرمایه

سهم سرمایه‌گذاران (میلیون ریال)	تسهیلات بانکی		مبلغ (میلیون ریال)	نوع سرمایه
	مقدار (میلیون ریال)	سهم (درصد)		
۴۳۸۰	۱۰۲۲۰	۷۰	۱۴۶۰۰	سرمایه ثابت
۵۷۶۳	۵۷۶۲	۵۰	۱۱۵۲۵	سرمایه در گردش
۱۰۱۴۳	۱۵۹۸۲	مجموع (میلیون ریال)		

۶-۵- شاخص‌های اقتصادی طرح

۱۳۸۷ تیر	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۱)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

پس از ارائه جداول مالی سرمایه، هزینه و درآمد، جهت بررسی بیشتر مسائل اقتصادی طرح، لازم است شاخص‌های مهم مرتبط، از قبیل؛ قیمت تمام شده، سود ناخالص سالیانه، نرخ برگشت سرمایه، مدت زمان بازگشت سرمایه، درصد تولید در نقطه سر به سر، درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل، سرانه سرمایه‌گذاری ثابت و ... برای متقاضیان سرمایه‌گذاری طرح تولید لوله پلی‌اتیلن کروگیت محاسبه شود که در ادامه ارائه می‌شود.

– قیمت تمام شده:

$$\frac{\text{هزینه سالیانه}}{\text{مقدار تولید سالیانه}} = \frac{\text{قیمت تمام شده واحد کالا}}{\text{۳۰۰۰۰}} \Rightarrow \frac{۵۸۰۶۹\ldots}{\ldots} = \text{قیمت تمام شده واحد کالا}$$

$$19400 = \text{قیمت تمام شده واحد کالا} \quad \text{کیلوگرم/ریال}$$

– سود ناخالص سالیانه:

$$13931 \text{ میلیون ریال} = \text{سود ناخالص سالیانه} \Rightarrow \text{هزینه کل} - \text{فروش کل} = \text{سود ناخالص سالیانه}$$

– درصد سود سالیانه به هزینه کل و فروش کل:

$$\frac{\text{سود ناخالص سالیانه}}{\text{هزینه کل تولید}} = \frac{\text{درصد سود سالیانه به هزینه کل}}{24} \Rightarrow 24 = \text{درصد سود سالیانه به هزینه کل}$$

$$\frac{\text{سود ناخالص سالیانه}}{\text{فروش کل}} = \frac{\text{درصد سود سالیانه به فروش}}{19/3} \Rightarrow 19/3 = \text{سود سالیانه فروش کل}$$

– نرخ برگشت سالیانه سرمایه:

$$\frac{\text{سود سالیانه}}{\text{سرمایه‌گذاری کل}} = \frac{\text{درصد برگشت سالیانه سرمایه}}{53} \Rightarrow 53 = \text{درصد برگشت سالیانه}$$

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۲)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

- مدت زمان بازگشت سرمایه

$$\text{سال } \frac{100}{1/9} = \text{مدت زمان بازگشت سرمایه} \Rightarrow \frac{100}{\text{درصد برگشت سالیانه سرمایه}} = \text{مدت زمان بازگشت سرمایه}$$

- سرمایه‌گذاری ثابت سرانه:

$$\text{ریال } 456 = \frac{\text{سرمایه‌گذاری ثابت}}{\text{تعداد کل پرسنل}} = \text{سرمایه‌گذاری ثابت سرانه} \Rightarrow \text{سرمایه‌گذاری ثابت سرانه:}$$

- سرمایه‌گذاری کل سرانه:

$$\text{ریال } 816 = \frac{\text{سرمایه‌گذاری کل}}{\text{تعداد کل پرسنل}} = \text{سرمایه‌گذاری کل سرانه} \Rightarrow \text{سرمایه‌گذاری کل سرانه:}$$

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۳)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۶- میزان مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه و محل تأمین آن از خارج یا داخل کشور قیمت ارزی و ریالی آن و بررسی تحولات اساسی در روند تأمین اقلام عمده مورد نیاز در گذشته و آینده

مواد اصلی مورد نیاز برای تولید لوله‌های پلی اتیلن کروگیت شامل پلی اتیلن سنگین (HDPE) و کربن بلاک می‌باشد. خوب‌بختانه هر دوی این مواد در داخل کشور موجود هستند. پلی اتیلن سنگین از پتروشیمی‌های داخل کشور مانند پتروشیمی اراک، مارون و ... قابل تهیه هستند. کربن بلاک هم از شرکتهای کربن بلاک ایران و دوده پارس قلا تهیه است. قیمت مواد پلی اتیلن سنگین به دلیل نوسانات شدید قیمت نفت، با نوسانات زیادی روبروست. به علاوه با آزاد سازی قیمت مواد پتروشیمی، قیمت این ماده به حدود ۱۵۰۰۰ ریال بر هر کیلوگرم رسیده است. قیمت فعلی این مواد مطابق جدول زیر می‌باشد.

جدول (۳۹): مواد اولیه مورد نیاز و محل تأمین

ردیف.	شرح	واحد	محل تأمین	قیمت واحد میلیون ریال	مصرف سالیانه	قیمت کل (میلیون ریال)
						میلیون ریال
۱	پلی اتیلن سنگین (HDPE)	تن	پتروشیمی اراک، مارون و ...	۱۵	۳۱۰۰	۴۶۵۰۰
۲	کربن بلاک	تن	شرکت دوده پارس، کربن بلاک ایران	۱۰	۹۰	۹۰۰
مجموع (میلیون ریال)						۴۷۴۰۰

۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح

با توجه به اینکه این محصول در کلیه استانهای کشور مورد نیاز است، لذا می‌توان در هریک از استانها واحد تولید این نوع لوله‌ها را ایجاد نمود. ولی استانهای محروم و استانهایی که در آنها واحد تولیدی این نوع محصول کمتر وجود دارد، در اولویت می‌باشند. از این دسته می‌توان به استانهای لرستان، کرمانشاه، ایلام، بوشهر و کرمان اشاره نمود.

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۵)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۸- وضعیت تأمین نیروی انسانی و تعداد اشتغال

این صنعت به طور مستقیم امکان اشتغال در حدود ۳۲ را به طور مستقیم فراهم می‌نماید. جدول زیر تعداد افراد مورد نیاز و تخصص آنها را مشخص می‌کند.

جدول (۴۰): برآورد پرسنل مورد نیاز

شرح	تعداد	ملاحظات
مدیر کارخانه	۱	فوق لیسانس مدیریت یا صنایع
مدیر تولید	۱	فوق لیسانس مهندسی پلیمر یا شیمی
مدیر کنترل کیفیت	۱	فوق لیسانس مهندسی پلیمر یا شیمی
مدیر برنامه ریزی و انبار	۱	فوق لیسانس صنایع
مدیر فروش	۱	فوق لیسانس یا لیسانس حسابداری یا بازرگانی
پرسنل حسابداری	۱	لیسانس حسابداری
کارگر ماهر	۳	دیپلم فنی
پرسنل تولیدی (تکنسین)	۶	فوق دیپلم
کارگر ساده	۸	دیپلم یا زیر دیپلم
نگهبان	۲	دیپلم یا زیر دیپلم
تکنسین آزمایشگاه	۲	فوق دیپلم
انباردار	۲	دیپلم
خدماتی	۳	زیر دیپلم
مجموع	۳۲	

۹- بررسی و تعیین میزان تأمین آب، برق، سوخت، امکانات مخابراتی و ارتباطی (راه- راه‌آهن- فرودگاه- بندر...) و چگونگی امکان تأمین آنها در منطقه مناسب برای اجرای طرح

برق

روش اکستروژن مکانیزم اصلی تولید لوله‌های پلی اتیلن است. به منظور تأمین حرارت لازم جهت ذوب نمودن گرانولهای برق استفاده می‌گردد. به همین منظور انرژی اصلی مورد نیاز در این واحد تولیدی جریان الکتریسیته می‌باشد..

سوخت

گرمایش محیط با استفاده از گاز صورت می‌پذیرد. از گازوئیل بیشتر در خوردوهای سنگین به منظور سوخت استفاده می‌شود. از بنزین نیز به منظور سوخت در اتومبیل‌های سواری و لیفت تراک استفاده می‌شود. موارد مصرف سوخت در واحدهای صنعتی شامل سوخت مصرفی به منظور تأمین بخار و حرارت مورد نیاز فرآیند، گرمایش ساختمانها و سوخت و سایل حمل و نقل می‌باشد. سوخت مصرفی سیستم گرمایش با توجه به مساحت فضاهای تولید و آزمایشگاه، اداری، و خدماتی محاسبه می‌شود.

آب

از آنجایی که فرآیند تولید لوله بوسیله اکسترودر می‌باشد، به منظور سرد کردن لوله خارج شده از اکسترودر از آب استفاده می‌شود. از طرف دیگر از آب جهت مصارف عمومی نیز استفاده می‌گردد. میزان برق، آب و سوخت مصرفی مطابق جدول زیر می‌باشد:

جدول (۴۱): میزان آب، برق و سوخت سالیانه مورد نیاز

ردیف	شرح	واحد	صرف روزانه	صرف سالیانه
	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی	تیر ۱۳۸۷	۱۳۸۷
	مجربی: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	صفحه (۴۷)		

۲۶۴۰۰۰	۸۸۰	کیلو وات	برق مصرفی	۱
۱۲۰۰۰	۴۰	متر مکعب	آب مصرفی	۲
۲۴۰۰۰	۸۰	متر مکعب	سوخت	۳

۱۰- وضعیت حمایت‌های اقتصادی و بازارگانی

- حمایت تعریفه گمرکی (محصولات و ماشین‌آلات) و مقایسه با تعریفه‌های جهانی

حمایت تعریفه گمرکی شامل دو بخش تعریفه واردات ماشین‌آلات و مواد نیاز طرح حقوق گمرکی صادرات محصولات واحد تولیدی است که می‌باشد در جهت رشد صنعت انتخاب و اعمال شود. البته بدلیل محدود بودن میزان واردات ماشین‌آلات، تعریفه مشخصی در این خصوص لحاظ نشده است. از طرف دیگر در سال‌های اخیر دولت جمهوری اسلامی ایران برای محصولاتی که توانایی رقابت در بازارهای بین‌المللی را داشته باشند و بتوان آنها را به خارج از کشور صادر کرد، مشوق‌هایی در نظر گرفته است و به این واحدها جوایز صادراتی می‌دهد. از این رو به دلیل تمایل کشور به رشد صنعت نساجی از یک سو و امکان صدور محصولات پتروشیمی و زیر دست آن از طرف دیگر شرایط جهت صادرات این محصول فراهم شده است. میزان تعریفه گمرکی در نظر گرفته شده در این خصوص با توجه به نوع محصول متفاوت بوده و حداقل ۲۰ درصد می‌باشد.

- حمایت‌های مالی (واحدهای موجود و طرح‌ها)، بانک‌ها شرکت‌های سرمایه‌گذار

حمایت‌های مالی واحدهای تولیدی شامل اعطای تسهیلات بانکی و نحوه بازپرداخت آنها، همچنین معافیت‌های مالیاتی است که در صورت مناسب بودن آنها تسهیل در اجرای طرح می‌شوند و شرایط را برای سرمایه‌گذاری افراد کارآفرین مهیا می‌کند. در ادامه به برخی از این شرایط پرداخته می‌شود.

- یکی از تسهیلات بانکی مهم برای واحدهای تولیدی، پرداخت وام بانکی بلند مدت تا ۷۰ درصد سرمایه‌گذاری ثابت توسط بانک‌های دولتی کشور است. این مقدار برای مناطق محروم در صورت استفاده از ماشین‌آلات خارجی تا ۹۰ درصد هم قابل افزایش می‌باشد. نرخ سود تسهیلات ریالی بلند مدت در بخش صنعت ۱۰ درصد است که برای برخی از شرکت‌های تعاونی و واحدهای احداث شده در مناطق محروم قسمتی از سود تسهیلات، توسط دولت به بانک‌ها پرداخت می‌شود.

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۸)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

- مدت زمان بازپرداخت تسهیلات بانکی بلند مدت با توجه به ماهیت طرح تولیدی، نوع تکنولوژی و امکان صادر شدن محصول تا حداقل ۸ سال می‌باشد که امکان استفاده از دوره تنفس یک الی دو ساله بازپرداخت اقساط نیز وجود دارد.

- یکی دیگر از تسهیلات مهم بانک، وام‌های بانکی کوتاه مدت (۶ الی ۱۲ ماهه) برای استفاده به عنوان سرمایه در گردش مورد نیاز برای انجام فرآیندهای تولید است که شبکه بانکی تا ۷۰ درصد آن را تأمین می‌کند. اخذ تسهیلات کوتاه مدت تا این میزان، منوط به جلب اعتماد بانک‌های عامل و سابقه مطلوب در انجام بازپرداخت تسهیلات دریافتی قبلی است.

- علاوه بر تسهیلات بانکی که برای احداث واحدهای تولیدی جدید وجود دارد، برای تشویق سرمایه‌گذاران و هدایت آنها به احداث کارخانجات در مناطق محروم، معافیت‌های مالیاتی در نظر گرفته شده است که برخی از آنها عبارتند از:

- ۱- معافیت مالیاتی تا ۱۰ سال برای اجرای طرح در مناطق محروم
- ۲- معافیت مالیاتی تا ۴ سال برای اجرای طرح در شهرک‌های صنعتی

۱۱- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع‌بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای

جدید

در این گزارش طرح تولید لوله پلی اتیلن کروگیت مورد بررسی قرار گرفت. این طرح از نظر پتانسیل بازار از جمله طرحهایی است که پتانسیل مصرف مناسبی هم در بازار داخل و برای صادرات دارد و در بازارهای جهانی خصوصاً منطقه خاورمیانه، عراق و افغانستان و کشورهای تازه استقلال یافته می‌تواند عرضه گردد.

خوشبختانه مواد مورد نیاز این طرح به طور کامل در کشور موجود بوده و نیز طرحهای دیگری جهت افزایش تولید HDPE در کشور در حال اجراست که نیاز به مواد اولیه را از خارج از کشور مرتفع می‌سازد. تکنولوژی این محصول به راحتی در داخل کشور در دسترس بوده و ماشین آلات آن نیز توسط شرکتهای سازنده داخل قابل ساخت و نصب می‌باشند. بنابراین طرح تولید لوله پلی اتیلن کروگیت جهت سرمایه گذاری با حداقل ظرفیت ۳۰۰۰ تن در سال در استانهای محروم و استانهایی که در آنها این خط تولید وجود ندارد مانند استانهای لرستان، کرمانشاه، ایلام، بوشهر و کرمان پیشنهاد می‌گردد

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۵۰)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۱۲- منابع و مأخذ

۱- اداره کل اطلاعات و آمار وزارت صنایع و معادن.

۲- مرکز اطلاعات و آمار وزارت بازارگانی.

۳- کتاب "مقررات صادرات و واردات سال ۱۳۸۶"، انتشارات شرکت چاپ و نشر بازارگانی.

۴- پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز آمار ایران.

۵- پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز پژوهش‌های مجلس جمهوری اسلامی ایران.

۷- پایگاه‌های اطلاع‌رسانی شرکت‌های تولید کننده ماشین‌آلات تولید لوله

۸- سازمان توسعه تجارت ایران

۹- سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

۱۰- شرکت ملی پتروشیمی ایران

۱۱- اطلاعات بدست آمده از اینترنت

Handbook of PE pipe, Plastics Pipe Institute (PPI), ۲۰۰۶-۱۲

تیر ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۵۱)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی